

Namn: Mentor Sverige Insamlingsstiftelse
Organisationsnummer: 802402 – 7560
Juridisk form: övriga stiftelser och fonder
Tidsperiod: 2022 01 01 – 2022 12 31

Effektrapport 2022

1 Inledning

Mentor Sverige är en ideell organisation som sedan starten 1996 arbetat med att stärka ungdomar genom mentorskap. Vår vision är en värld där unga får växa och utvecklas hälsosamt och drogfritt.

Alla ungdomar har inte samma förutsättningar och i mindre resursstarka område är behovet av stöd större. Där har våra riktade insatser gett goda resultat, både för unga och för samhället i stort. I våra program skapar vi möten som stärker, inspirerar och engagerar. Vi har hjälpt många på vägen och vårt arbete visar att vi tillsammans med våra engagerade volontärer, skolor, och partnerföretag ger ungdomar en tro på framtiden, där drömmar inte bara väcks, utan också blir till verklighet.

Mentor Sveriges målgrupp är alla Sveriges ungdomar mellan 13-17 år med uppsökande aktiviteter gentemot socioekonomiskt eftersatta områden. Den sekundära målgruppen är de vuxna volontärerna som får agera förebilder, praktisera ledarskap och genom att ta hand om nästa generation bidra till positiv samhällsutveckling. Organisationen har kontor och bedriver sina fysiska program Mentorprogrammet¹ och Mentor Boost², primärt i Stockholm, Göteborg, och Malmö, men har även kommunala samarbeten i Örebro och Uppsala. Organisationens digitala inspirationsföreläsningar Mentor Inspo³ erbjuds till skolor över hela landet.

För Mentor startade året 2022 med att gå från omställning till ett normalläge efter en lång tid av pandemi. Denna omställning möttes av utmaningar i form av osäkerheten kring Covid 19-restriktionerna som successivt minskade under det första kvartalet. Även skolorna, Mentors huvudsakliga samarbetspartners vad gäller programgenomförande, befann sig i en otydlig omställningsperiod och fokuserade på att säkerställa sin ordinarie verksamhet. Detta innebar stora fördröjningar i programbokningar och en del avbokningar från under det första kvartalet.

Under samma period påverkades Mentor, precis som resten av samhället av invasionen av Ukraina. En växande oro bland unga som precis kommit ur en pandemi för att nu mötas av ett krig i sitt närområde. Ett stort näringslivsfokus på kriget och dess konsekvenser, innebar ett behov av att bemöta denna oro bland ungdomarna och ett gediget partnerarbete för att säkra finansiering.

Trots att Sverige är ett bra land att leva i för de allra flesta barn har ungas psykiska och fysiska välbefinnande sjunkit de senaste åren. Mentor arbetar med att stärka ungdomar och hjälpa dem att bygga motståndskraft mot några av de utmaningar som drabbar unga idag. Mentorskap används som ett verktyg för att bidra till skyddsfaktorer som möjliggör att barn och unga kan utvecklas till sin fulla potential.

Utöver vinningarna i mänskligt välbefinnande vet vi att investeringar i barn och ungas hälsa och rättigheter också har generationsöverskridande och ekonomiska fördelar som bidrar till positiv samhällsutveckling. Detta kan exempelvis speglas i det potentiella säkrandet av organisationers framtida kompetensförsörjningsbehov. Tidiga investeringar i barn och ungas hälsa, utbildning och utveckling medför positiva effekter som kvarstår under barnets livstid, deras barn och samhället i stort. Att arbeta förebyggande ger resultat vilket Mentor ser genom sina insatser och som även

¹ Mentorprogrammet. Ett sex månader till ett år långt program där en ungdom matchas med en vuxen. Två träffar i månaden.

² Mentor Boost. Workshops i våra fokusskolor där partnervolontärer sitter ned med våra ungdomar under en förmiddag och pratar om drömmar och karriär.

³ Mentor Inspo. Digitala inspirationsföreläsningar där vuxna volontärer berättar om sina karriärs- och livsval.

bekräftas genom internationell forskning såväl som nationella studier. Mentor har en viktig roll i det samhällsstärkande arbetet med att stötta ungdomar till att förses med stöd och verktyg till att kunna fatta positiva livsval som gynnar både dem själva och samhället i stort.

2 Vår förändringsteori

Vi vill åstadkomma positiv förändring genom möten mellan ungdomar och vuxna förebilder för att uppnå effekten ökad självkänsla och möjlighet till självförverkligande. Det är då vi stärker ungdomar att göra hälsosamma livsval som bidrar till såväl mänskliga som ekonomiska samhällsvinster. Under 2022 har vi arbetat med vår förändringsteori, för att ännu tydligare visasambandet mellan målgruppens behov och organisationens resurser, aktiviteter och lösning.

2.3 Problem

Vi ser en ökad risk att unga hamnar utanför arbetsmarknaden. Dels på grund av att unga mår allt sämre och dels på grund av att möjligheterna för att ta sig in på arbetsmarknaden idag är ojämlik. Att vara ung och ha bristande tillgång till nätverk, bristande förståelse för arbetsmarknaden och bristande självkänsla samt bristande framtidstro bidrar till en ojämlikhet som har negativa effekter på framtida hälsa och arbetsmöjligheter.

2.4 Resurser

Vi bedriver vår verksamhet med hjälp av anställda medarbetare runt om i landet såväl som volontärer (ofta från våra partnerföretag) som ställer upp som mentorer, coacher och inspiratörer. Vår verksamhet finansieras till största del av samarbetspartners från näringslivet. Vi utgår ifrån studier, forskning som styrker mentorskapets effekt samt "best practice"⁴ och arbetar med metodmaterial såväl som digitala verktyg. Under året har vi investerat i nya digitala verktyg för att effektivisera vårt arbetssätt, vilket gör att vi på både kort och lång sikt kan erbjuda fler ungdomar tillgång till vår verksamhet och göra mer anpassade matchningar mellan mentorparen.

2.5 Aktiviteter

Mentor skapar, stärker och tillhandahåller dagens och framtidens mentorer genom att arbeta främjande och förbyggande med nätverk, kunskap, utveckling, verktyg och inspiration. Vi arbetar genom fyra huvudprogram vilka inkluderar: Mentorprogrammet, Mentor Inspo, Mentor Boost och Mentor Talks⁵.

2.6 Lösning

Mentor tillhandahåller vuxna förebilder och verktyg för att verka främjande baserat på forskning kring förebyggande åtgärder för att vi ska nå våra långsiktiga mål om högre utbildningsnivå, högre inkomster och färre sjukskrivningar bland de ungdomar som tagit del av våra program samt en ökad mångfald i näringslivet. Vi vill ge varje ung människa möjligheten att nå sin fulla potential. Hälsosamma ungdomar med stark framtidstro som väljer bort droger kan därmed lägga grunden för ett starkare samhälle.

⁴ Rhodes, J. E. (2005). A model of youth mentoring. In Handbook of youth mentoring, DuBois, D.L. & Karcher, M. J. (Eds.), s. 30–43. Thousand Oaks, CA: Sage Publications, Inc.

⁵ Mentor Inspo. Kunskapsdelning om ungdomsfrågor som tex. drogprevention för föräldrar, partners och allmänhet

3 Resultat och effektrapport 2022

Ändamålet för Mentor främjas genom olika aktiviteter och insatser inom ramen för programverksamheten. Under 2022 hade verksamheten ett årsmål om att nå totalt 28 500 ungdomar och 1 000 vuxna inom samtliga program. Den sista december hade verksamheten nått 28 739 ungdomar och 11 417 vuxna varav 7 856 i direkt räckvidd. Under samma år engagerade sig minst 584 volontärer i Mentors olika program och aktiviteter. De olika programmen har genomförts för minst 143 skolor runt om i landet och på ett tiotal företag. 2022 var ett år av omställning efter pandemin och fortsatt utvecklingsår med fokus på fortsatt effektivisering genom digitalisering, ändamålsenlighet genom grundligt arbete med förändringsteori, intern förankring samt stärkt partner- och kommunikationssamarbete.

Utvecklingen har omfattat fokus på de fyra huvudprogrammen, fortsatt optimering av interna processer, arbetssätt, programgenomförande och innehållsutveckling av samtliga program. Till detta adderades en utveckling av en kommunikationsplan och en partnerstrategi som ska förstärka hela organisationens arbete kring räckvidd och effekt.

Trots det fortsatt krävande förändringsarbetet, omställning efter pandemin och konsekvenserna av invasionen av Ukraina, har Mentor tack vare det fortsatta engagemanget från personalen, partners och skolorna levererat till 101% enligt årets mål för antal nådda ungdomar och 785 % på antal direkt nådda vuxna.

Arbetet med organisationens olika program möjliggjordes av verksamhetskoordinatorer, verksamhetsutvecklare, en biträdande verksamhetschef och en verksamhetschef. Till detta adderas även en marknad- och partnerskapsavdelning med avdelningschef, digital produktägare, kommunikatörer, partneransvariga, sakkunnig och organisationens generalsekreterare.

Mentor använder sig även av externa föreläsare i synnerhet för Mentor Talks och betalar för licenser avseende digitala verktyg och har leverantörer för kommunikativa insatser. Till mentorprogrammet tillkommer kostnader för aktivitetsbidrag som mentorparen får samt aktivitetskostnader för de aktiviteter som Mentor håller i egen regi. Organisations totala kostnader under 2022 var 26 886 Tkr

3.3 Mentorprogrammet

Mentorprogrammet är ett mentorskapsprogram som pågår under 6–12 månaders tid där varje ungdom får en egen mentor. Programmet riktar sig till ungdomar i åldrarna 13–17 år i städerna Stockholm, Göteborg, Malmö, Örebro och Uppsala. Programmet syftar till att skapa stärkt självkänsla, breddat nätverk, ökad egenmakt och mer framtidstro. Vi matchar alltid våra mentorpar utifrån upplevt kön samt identifierat och uttryckt behov. Mentorprogrammet är öppet för alla ungdomar men där Mentor bedriver uppsökande verksamhet i specifika skolor s.k. fokusskolor och genom samarbeten säkerställer verksamheten att de ungdomarna med allra störst behov av vuxenstöd nås. Vuxna kan söka att bli mentorer och genomgår då en noggrann lämplighetskontroll hos Mentor. Flertalet av Mentors partnerföretag engagerar många som vill stödja en ungdom.

Under 2022 fortsatte digitaliseringsresan för mentorprogrammet som syftade till att minska programmets administration. Implementeringen av ett nytt CRM system under 2021 kompletterades med fortsatt utveckling av funktioner och program för optimering.

3.3.1 Resultat och effekt

Under 2022 hade Mentor ett mål om att starta upp 500 ungdomar i mentorprogrammet. Resultatet för året var 632 ungdomsansökningar med ett utfall för året på 419 uppstartade ungdomar varav 391 unika ungdomar. Skillnaden förklaras genom ungdomar som tack vare ett lyckat mentorskap påbörjat ytterligare ett under samma år, samt mentorskap som avslutas med fortsatt intresse av ungdomen som får en möjlighet att starta ett nytt mentorskap. Malmökontorets låga måluppfyllelse, de stora

utmaningarna under första kvartalet och ett stort fokus på kvaliteten är alla förklaringar till utebliven målpuppfyllelse nationellt.

Samma år ansökte 823 mentorer till mentorprogrammet, varav minst 346 mentorer startade sitt mentorskap innan årets slut.

Utvärderingen av Mentorprogrammet sker via för- och eftermätningar som ungdomar fyller i inför starten av programmet samt vid programavslut. Under 2022 avslutades 92 mentorskap och av de avslutade ungdomarna svarade 32 på eftermätningarna. Mentors effektmätningar och utvärderingar av mentorprogrammet visar följande:

3.3.2 Allmän nöjdhet och fullföljda mentorskap

- 100 % av ungdomarna skulle rekommendera programmet till sina vänner (mål 90%).
- 100 % av mentorerna var nöjda med programmet (mål 90%).
- 85% av samtliga mentorpar som startade sitt mentorskap under 2022 fullföljda hela sitt Mentorprogrammet (mål 70%)

3.3.3 Relation mellan mentor och ungdomar

- 87,5 % av de som avslutat ungdomarna anger att dem är nöjda med sin mentor.
- 69% av de avslutade ungdomarna anger att de har fortsatt kontakt med sin mentor efter avslutat mentorskap.

3.3.4 Effekt

- 90,5 % anger att de har en vuxen att prata om framtiden, studier, fritid etc. med efter avslutat program.
- 61% av de som avslutar sitt program anger att de har en person i sitt nätverk som kan hjälpa dem med sina framtida studier och arbetsmöjligheter.
- Andelen ungdomar som känner sig motiverade i skolan ökar med 18%. Från 7,28% till 25%.
- 79% av de som avslutar mentorprogrammet anger att de fått ny kunskap om arbetsmöjligheter, studieval, fritidsintressen och nya platser, som det inte hade innan.

3.3.5 Pilotundersökning med Järvaskolan

Under 2022 genomförd³ Mentor tillsammans med en av organisationens fokusskolor Järvaskolan, en kvantitativ undersökning. Syftet var att undersöka mentorprogrammets eventuella påverkan på snittbetyg för de elever som genomför mentorprogrammet, detta genom att jämföra snittbetygsförändringen hos deltagarna i förhållande till den för hela årskursen. Resultatet var följande:

- Medelbetygshöjningen för elevgruppen som genomgår mentorprogrammet mellan 8:a och 9:an är 10 meritpoäng högre än den genomsnittliga höjningen för samma årskurs.

Mentorprogrammet är Mentors mest omfattande program i såväl innehåll, krävda interna resurser, och volontära åtaganden. Denna omfattning speglas samtidigt i programmets önskade effekt för deltagande ungdomar, då våra mätningar visar att det individuella mentorprogrammet är det program med störst effekt på ungdomar och i förlängningen även på samhället. Oavsett ungdoms initiala behov vid ansökan om deltagande så är de kortsiktiga målen ett personligt stöd, ett tillhandahållande av verktyg för framtiden samt en personlig och professionell inspiration. Relationen till mentorn i samband med de aktiviteter som erbjuds inom programmet anpassas för att tjäna detta syfte. På medellång sikt skall dessa förflyttningar leda till ökad motivation, utökad handlingskraft, breddat- och stärkt socialt nätverk samt en stärkt självkänsla.

3.4 Mentor Boost och extrainsatser

3.4.1 Mentor Boost

Mentor Boost är ett program som genomförs i skolklasser i form av workshops och behandlar frågeställningarna "vem jag vill vara" och "vad jag vill bli". Programmet kombinerar det personliga med det professionella och grundar sig det japanska konceptet "Ikigai". Workshopen faciliteras av mentorpersonal och stöttas av coacher som främst kommer från partnerföretag. Programmet syftar till att öka studiemotivation, sprida kunskap och tillhandahålla verktyg som bidrar till ökad egenmakt.

Under 2022 genomfördes 18 Mentor Boost tillfällen på 16 skolor i Stockholm, Göteborg och Malmö och möjliggjordes med hjälp av 188 coacher från allmänhet och partnerföretag som AstraZeneca, SEB, H&M, IKEA, och OKQ8.

Utvärderingen av Mentor Boost sker på plats i skolan efter avslutad workshop där ungdomarna via en QR-kod går in på Survey Monkey och svarar på utvärderingens frågor. Mentors utvärdering med 556 svarande ungdomar visar att:

- 90 % av de svarande ungdomarna var nöjda med programmet (mål 90%).
- 100% av de svarande coacherna var nöjda med programmet (mål 90%)
- 80 % av de svarande ungdomarna anger att de fått ny kunskap om yrken och/eller utbildningar (mål 85%).
- 81 % av de svarande ungdomarna anger att de hade nytta av verktygen som tillhandhålls Boost (mål 85%).
- 90% av ungdomarna tycker att möjligheten att få diskutera med coacherna i mindre grupper är värdefullt.

Resultaten av programmets utvärdering svarar upp till förändringsteorins kortsiktiga mål om ökad inspiration och tillhandahållande av verktyg som i sin tur på medellång sikt leder till ökad studiemotivation, framtidstro,, stärkt självkänsla och utökad handlingskraft. Programmet fokuserar i det syftet på kombinationen av teori och övningar som ungdomar har nytta av även efter workshopen, där även ett häfte med övningar och begrepp delas ut och som ungdomarna får behålla. Att Boost-tillfällena alltid omfattar volontärer utanför skolvärlden syftar till att bredda perspektiven och stärka inspirationskänslan.

3.4.2 Jobbpoolen

Utifrån behov och önskemål från ungdomar så har Mentor under 2022 tillsammans med några av sina partners erbjudit extrajobb till ungdomar. Detta genom att skapa en jobbpool av intresserade ungdomar som får genomgå en introduktion och utbildning hos Mentor eller hos en av våra partners och blir därefter erbjudna att jobba på olika event. Bl.a. har ungdomarna jobbat under Järvaveckan i samarbete med Hemsö, på Skansen under KFS/Coops medlemsdagar samt sommarjobbat på Gröna Lund.

3.4.3 Mentor Inclusion och Become Your Own Boss– powered by SEB

Mentor har tillsammans med SEB tagit fram en digital inkluderingsutbildning vid namn "Mentor Inclusion – powered by SEB". Utbildningen syftar till att stärka det normkritiska tänkanden hos ungdomar och vänder sig framförallt till idrottsklubbar som SEB sponsrar. Dessutom har vi arrangerat entreprenörskapskurser ihop med SEB för ungdomar vid namnet Become Your Own Boss.

3.4.4 Resultat och effekt

Mentor hade som mål att nå 1 000 ungdomar med Mentor Boost och extrainsatser under 2022. Resultatet för året var 1 096 ungdomar varav 922 ungdomar i Boost och ytterligare 174 ungdomar genom Mentor Inclusion tillsammans med SEB (95 ungdomar), Jobbpoolen (49 tillfällen) och Läger (30 ungdomar).

3.5 Mentor Inspo

Mentor Inspo syftar till att öka ungdomars framtidstro genom inspiration och kunskap om arbetsmarknaden genom att lyfta yrkesverksamma inspiratörer från olika branscher. Programmet erbjuds framförallt till högstadielklasser och i vissa fall gymnasieskolor och genomförs digitalt sedan hösten 2020. Detta har inneburit att programmet inte längre är geografiskt begränsat och därför erbjuds till skolor i flera städer och att inspiratörer nu kan engagera sig var de än befinner sig. Dessutom kan vi nå fler ungdomar per inbokat Inspo-tillfälle. Aktiviteten leds av Mentor och inspiratörerna är många gånger från Mentors partnerföretag. Under 2022 har programmet fokuserat på att genomföra färre och större tillfällen för att öka kvaliteten och räckvidden för varje tillfälle.

Mentor hade som mål att nå 27 000 ungdomar genom Mentor Inspo under 2022. Resultatet var 143 deltagande skolor i programmet från Luleå till Malmö på 13 olika Mentor Inspo-tillfällen, varav ett större s.k. Mega Inspo. Programmet nådde totalt 27 224 elever. Under samma period deltog 50 inspiratörer i programmet. Ungdomar som deltar på Mentor Inspo utvärderar respektive tillfälle via en QR kod kopplad till Survey Monkey som de får svara på vid slutet av varje tillfälle. Till skillnad från Boost så innebär programmets digitala form en svårighet i säkerställandet av svarsfrekvens. Mentors utvärdering med 5 797 svarande ungdomar visar att:

- 87% av de svarande ungdomarna var nöjda med programmet (mål 85%).
- 100% av de svarande inspiratörerna var nöjda med programmet. (mål 90%)
- 91 % av de svarande ungdomarna anger att de fått ny kunskap om framtida studieval och arbetslivet/arbetsmarknaden (mål 90%).
- 82 % av de svarande ungdomarna anger att de blivit inspirerade av deltagandet på Mentor Inspo (mål 77%).

Genom den nya kunskapen om arbetsliv, arbetsmarknad och olika yrken ämnar programmet till att kortsiktigt inspirera deltagande för att på så sätt öka deras studiemotivation och framtidstro. Mentor Inspo och dess målsättningar baseras på läroplanen samt ungdomars många gånger begränsade bild av yrkeslivet där ett antal, i deras vardag synliga, yrken dominerar deras världsbild.

3.6 Mentor Talks

Mentor Talks är föräldrakurser och seminarier som syftar till att ge vuxna stöd i rollen som förebilder. Seminarier och kurser sker fysiskt, och sedan hösten 2020 även digitalt. De flesta tillfällena sker hos Mentors partnerföretag och ses som en kompetensutveckling för deras anställda, men Mentor har i samband med påbörjandet av de digitala sändningar arbetat medvetet för att nå nya målgrupper, både genom språktillgänglighet och allmän spridning.

3.6.1 Resultat och effekt

Mentor hade som mål att nå 1000 vuxna med Mentor Talks under 2022. Resultatet var att 7 856 personer deltog i föräldrakurserna och live/direkt på seminarierna samt 3 561 som tog del av seminarierna i efterhand via digitala kanaler. Deltagare är medarbetare på Mentors partnerföretag, föräldrar i Mentors samarbetsskolor, och en stor andel är arabisktalande personer som deltog på kurser och seminarier på svenska respektive arabiska inom ramen för ett projekt som finansierades av Konsumentföreningen i Stockholm.

Vuxna som deltar på Mentor talks utvärderar respektive tillfälle via en QR-kod kopplad till Survey Monkey som de får svara på vid slutet av varje tillfälle. Mentors utvärderingar av Mentor Talks med totalt 35 svarande på kursutvärderingen samt 129 svarande på seminarierna visar att:

3.6.2 Kurs

- 74 % av deltagarna anger att de haft nytta av utbildningen.

- 68 % av deltagarna anger att utbildningen har bidragit till att de blivit bättre på att lyssna på sitt barn
- 62 % av deltagarna anger att utbildningen givit dem verktyg för att bättre kunna hantera olika situationer med sina barn.
- 71% av deltagarna kan rekommendera andra att genomgå kursen.

3.6.3 Seminarier

- 93 % av de svarande anger att de var nöjda med seminariet (mål 90%).
- 80% av de svarande anger att de hade nytta av seminariet.
- 82% av de svarande anger seminariet var engagerande.

Mentor Talks arbetar med ungdomarna som indirekt målgruppen där stödet som ges till föräldrar stärker ungdomarnas förutsättningar genom att stärka föräldraskapet som skyddsfaktor.

4 Utveckling

Utvecklingsresan som påbörjades under 2021 fortsatte även under 2022. CRM systemet som implementerades med utgångspunkt i grundläggande behov och funktioner, övergick till en optimeringsfas och krävde intern kompetenshöjning hos personalen. Upphörandet av pandemins restriktioner innebar att verksamheten successivt kunde återgå till fysiska aktiviteter, vilket gjordes utifrån en strukturerad aktivitetsplan. Året omfattade även en del personalförändringar och ett förstärkande av Mentors kommunikation respektive partneravdelning. Mentor flyttade in i nya lokaler i Stockholm samt beslutade att stänga sin lokal i Malmö och därmed bedriva verksamheten från Göteborg samt Stockholm.

I övrigt har året vi under utvecklat en förnyad förändringsteori med utgångspunkten i Mentors förebyggande arbete vad gäller ungdomsarbetslöshet och därmed infört långsiktiga målsättningar kopplade till utbildningsnivåer, sysselsättningsgrad, inkludering på arbetsmarknad och hälsosamt arbetsliv. I det operationella har detta arbete speglats i bl.a. verksamhetsplanen för 2023 med avdelningsöverskridande och ändamålsenliga mål, utveckling av Mentors partnererbjudande, modifiering av Mentorprogrammets aktiviteter, processer samt en fokusering av organisationens kommunikativa insatser.

I enlighet med denna förändringsteori ser vi även över våra effektmätningprocesser, framförallt vad gäller innehåll, så att effekten vi mäter är kompatibel med förändringsteorin. Vi tittar även på befintliga utmaningar vad gäller datainsamling, och i synnerhet svarsfrekvensen på mentorprogrammets för- och eftermätningar som har varit en långvarig utmaning för oss, precis som för många andra organisationer. Initialt så tittar vi på förenkling och incitamentskapande som huvudsakliga åtgärder för att öka svarsfrekvens. Parallellt med detta så för vi dialoger med ett antal parter kring en extern utvärdering avseende vår samhällseffekt med målbilden om att ha en sådan klar under 2023.

Mentor Sverige är en ideell organisation som arbetar för en värld där unga får växa och utvecklas hälsosamt. Genom mentorskap stärker vi ungdomar till ökad självkänsla, handlingskraft och framtidstro. Tillsammans med företag, skolor och vuxna förebilder frigör vi ungdomars potential, sprider kunskap och bildar opinion.
www.mentor.se